

Opinie - Kleuters te weinig naar school? Verlaag de leerplicht van 6 naar 5 jaar (31.3.12)

Hoe krijg je kleuters uit kansarme gezinnen op de schoolbanken? Dat is de vraag waar OCMW-voorzitter Geert Versnick het simpelst mogelijke antwoord op heeft. Dreig het leefloon af te pakken en kleuters zullen vanzelf vaker naar school komen. Het Vlaams Netwerk van verenigingen waar armen het woord nemen heeft een beter voorstel klaar. Verlaag de leerplicht van 6 naar 5 jaar. Niet alleen voor kansarme kinderen, maar voor iedereen.

Armoede bestrijd je niet met armoede. Wat Versnick wil, is kinderen uit kwetsbare gezinnen een tweede keer straffen door hen nog verder de armoede in te duwen. Wij volgen minister Smet in zijn stelling dat leefloon afpakken een asociale maatregel is. Het zal kansarme gezinnen nog verder in het isolement duwen en geenszins kinderen integreren in het kleuteronderwijs.

De huidige voorwaarde om kinderen 185 halve dagen naar de derde kleuterklas te sturen vooraleer ze naar het lager onderwijs kunnen - ooit ingevoerd door minister Vandenbroucke - schept echter veel verwarring en onzekerheid. Een verlaging van de leerplichtleeftijd van 6 naar 5 jaar zal veel effectiever zijn. Een heldere regelgeving die het voordeel van de duidelijkheid heeft en de (reeds zeer hoge) kleuterparticipatie nog zal doen toenemen. Een regel ook die voor alle kinderen in dezelfde mate geldt en waarin kinderen van ouders met een leefloon niet gediscrimineerd worden.

Is daarmee de participatie van kleuters in het onderwijs verzekerd? Nog niet voldoende. Ouders die hun kinderen van school thuishouden, doen dat vaak uit gebrek aan vertrouwen. Omdat hun kinderen gepest werden, omdat ze zelf negatieve schoolervaringen met zich meedragen. Of soms omdat zelfs de maximumfactuur hun financiële draagkracht te boven gaat. Hun leefloon afpakken zal hun vertrouwen helemaal doen wegsmelten en de financiële drempel nog verhogen.

Wat moet er wel gebeuren? Nog veel meer begeleiding van kinderen én ouders, bijvoorbeeld via brug- of vertrouwensfiguren die als aanspreekpunt functioneren voor ouders. Opgeleide ervaringsdeskundigen hebben daar de juiste expertise voor. Kleinere kleuterklassen zouden ook al helpen, dus duidelijke keuzes maken en investeren in (kleuter)onderwijs. Een veel zinvollere investering dan pakweg de kindpremie of een derde VRT-net.

Maar het debat reikt verder dan dat. Het Vlaams Netwerk van verenigingen waar armen het woord nemen maakt zich ernstig zorgen over het discours tegenover mensen met een uitkering. Uitkeringen, die doorgaans al ver onder de armoedegrens liggen, worden verontrustend populair als 'activeringsinstrument', en lang niet alleen bij donkerblauwe politici.

Kindergeld afpakken voor spijbelende kinderen, zelfs schooltoelage afpakken voor langdurige spijbelaars, leefloon of aanvullende financiële steun in vraag stellen wanneer je geen werk vindt, en ga zo maar door. De opgelaten ballonnetjes zijn nog nauwelijks bij te houden. Uitkeringen drijven mensen nu al in de armoede, waardoor hun veerkracht om hun leven in eigen handen te nemen verder vermindert. Die uitkeringen ook nog eens terugschroeven of brutaal afnemen, zal de armoedecijfers alleen maar de hoogte in jagen. Armoede met armoede bestrijden? Een strategie waar we niet in geloven en waartegen we ons met alle mogelijke middelen zullen verzetten.

Sieg Monten (stafmedewerker onderwijs)
Peter Heirman (stafmedewerker communicatie)

Vlaams Netwerk van verenigingen waar armen het woord nemen